

Tilstanden i økosystem Norskehavet

De store pelagiske fiskebestandene sild, makrell og kolmule, som delvis beiter i Norskehavet, er alle i god forfatning. Det er til sammen mer enn 10 millioner tonn med pelagisk fisk som vandrer gjennom og beiter i dette området. I de siste fire årene har temperaturen i det innstrømmende atlantehavsvannet til det østlige Norskehavet vært bemerkelsesverdig høy, og innstrømmingen av dette vannet var i 2005 noe av det høyeste som har vært målt.

Høye temperaturer

De siste årene har vært en varm periode i Norskehavet og de høyeste registrerte temperaturene ble målt i 2002 og 2004. Temperaturen i det atlantiske vannet har hatt en oppadgående trend, og viser at det atlantiske vannet har blitt 0,7°C varmere fra 1978 til 2005. I 2005 sank imidlertid temperaturen omtrent til langtidsmiddelet. Siden midten av 90-tallet er det også registrert en økning i arealutbredelsen av atlantehavsvann i Norskehavet, og varmt atlantehavsvann er observert lenger nord. For første gang siden 50-tallet er disse vannmassene i de siste årene også blitt observert nord for Island.

Lave verdier av organiske miljøgifter og tungmetaller hos fisk

Forurensningsprøver av fisk, sedimenter og vann fra østlige deler av Norskehavet viser at miljøgifter er til stede, men i relativt lave konsentrasjoner. Målinger av totalmengde oljekomponenter (THC) i vannprøver viser svært lave bakgrunnsverdier, og konsentrasjonene av polyaromatiske hydrokarboner (PAH) er svært lave. Norskehavet må derfor kunne karakteriseres som et forholdsvis rent havområde.

Betydelig lavere mengde plankton i 2005 enn gjennomsnittet

I store deler av Norskehavet ble det målt lavere mengder dyreplankton enn gjennomsnittet for årene 1997–2005. Kondisjonen (vekt per lengdeenheter) hos silda gjenspeiler planktonmengden i havet

der silda oppholder seg, og det ble observert en noe lavere kondisjon hos den delen av sildebstanden som stod ute i Norskehavet i 2005. Den delen av silda som stod kystnært og i mer nordlige områder hadde en normal kondisjon.

Bestandene av fisk og hval som beiter i området er i god forfatning

Norskehavet huser betydelige mengder pelagisk fisk og hval. Om sommeren er det stor planktonproduksjon i området, og våre viktigste pelagiske fiskearter som makrell, taggmakrell, sild og kolmule beiter på denne planktonproduksjonen. Hval beiter på både plankton og liten pelagisk fisk. Tilstanden til de pelagiske fiskebestandene er god. De er alle karakterisert til å ha god reproduksjonsevne, det vil si at gytebestanden er stor nok til å produsere gode årklasser dersom miljøforholdene ellers er gunstige. Fiskeriene er imidlertid for intensive for enkelte av bestandene, særlig for kolmule. Av bunnfiskarter er den nordlige seibstanden et viktig element i den østlige delen av havet og den er i god forfatning.

Det oppdages stadig nye rev

I 2005 ble 36 nyoppdagete *Lophelia*-rev undersøkt, 25 av disse lå i Trænadypet syd for Røstbanken. Det ble også samlet inn prøver for å studere dyrelivet på og rundt korallrevene i området. Det oppdages stadig nye korallrev, og vi snakker ikke lenger om hundrevis, men tusenvis av *Lophelia*-rev langs norskekysten.

